

Verkenning criterialijst (concept denkwijze)

Dwingende redenen van algemeen belang zijn: openbare orde, openbare veiligheid en volksgezondheid, als bedoeld in de artikelen 46 en 55 van het Verdrag; handhaving van de maatschappelijke orde; doelstellingen van het sociaal beleid; bescherming van afnemers van diensten; consumentenbescherming; bescherming van werknemers, met inbegrip van de sociale bescherming van werknemers; dierenwelzijn; handhaving van het financieel evenwicht van het socialezekerheidsstelsel; voorkoming van fraude; voorkoming van oneerlijke concurrentie; bescherming van het milieu en het stedelijk milieu, met inbegrip van stedelijke en rurale ruimtelijke ordening; bescherming van schuldeisers; waarborging van een deugdelijke rechtsbedeling; verkeersveiligheid; bescherming van intellectuele eigendom; culturele beleidsdoelen, met inbegrip van het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting, in het bijzonder ten aanzien van de sociale, culturele, religieuze en filosofische waarden van de maatschappij; de noodzaak om een hoog niveau van onderwijs te waarborgen, behoud van de diversiteit van de pers en bevordering van de nationale taal; behoud van het nationaal historisch en artistiek erfgoed; veterinaire beleid (overweging 40 Dienstenrichtlijn).

Disclaimer

Denkwijze gemeente Utrecht, aangevuld met criteria die op 31 maart 2023 in de taskforce standplaatsen is besproken. Dit document betreft uitdrukkelijk een conceptversie van de gemeente, waarbij de gemeente mogelijke criteria heeft geformuleerd. Dit document is uitsluitend voor discussie doeleinden bedoeld, derden kunnen op geen enkele wijze rechten aan dit documenten ontleen. In deze verkenning is door de gemeente bekeken of mogelijke criteria al dan niet in overeenstemming zijn met de Dienstenrichtlijn. Daarbij wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat niet voor ieder – mogelijk – selectiecriterium – vooralsnog een juridische grondslag bestaat op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening ("APV) of daaruit voortvloeiend gemeentelijk beleid. In het geval voor een dergelijk selectiecriterium zal worden gekozen, behoeft dit in dat geval aanpassing van de APV of gemeentelijk beleid.

Criterium/ algemene voorwaarde	Juridische en beleidsmatige onderbouwing	Belasting voor vergunningaanvragers	Objectief meetbare criteria Ingangsvereiste of Punten te scoren op
Afvalscheiding	Afvalscheiding is juridisch en beleidsmatig verankerd in afvalwet en APV. Grondstoffennota biedt basis voor verplichting gescheiden inzamelen. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen belang ook 'bescherming van het milieu en stedelijk milieu' valt.	De ondernemer dient aan te tonen dat afval wordt gescheiden en op welke wijze afval wordt gescheiden.	Doet aan afvalscheiding ja of nee. Ingangscriterium op basis van grondstoffennota.
Nul emissie binnen milieuzone	Besluit zero emissie zone (vanaf 2025) moet formeel nog genomen worden.	Vraagt grote investeringen in 0-emissie voertuigen. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen belang ook 'volksgezondheid' valt.	Uitstoot voertuig
Beschikbaarheid materieel en middelen	Staat al in Nadere Regel, dat plaats ingenomen moet worden		
Redelijke eisen van welstand	Redelijk eisen van welstand vastgelegd in Welstandsnota, in de specifieke criteria en richtlijnen van de welstandsnota zijn geen specifieke richtlijnen voor	Per wijk verschillend; stelt dus geen eenduidige eisen stadsbreed	Passend in relatie tot nabij gebouwde omgeving Putten uit - reclame - winkelpuien

	standplaatsen opgenomen. Beleidsmatig vastgelegd. In besluit tot wijziging van de APV opgenomen dat een vergunning kan worden geweigerd als de standplaats hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.		
Ruimtelijke kwaliteit	In besluit tot wijziging van de APV opgenomen dat een vergunning kan worden geweigerd als de standplaats hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand;	In de huidige APV gelden vooralsnog geen eisen in dit kader waar standplaatshouders ook nu aan moeten voldoen...	a) Uitstalling voegt zich goed in de omgeving b) Eén totaalconcept voor verschijning en inpassing in de omgeving c) Eén helder volume zonder aanbouw en installaties weggewerkt d) Transparantie, alzijdigheid en samenhang in gevelindeling naar alle zijden e) Terughoudende uitstraling in materiaal, kleur en reclame
Verkoopinrichting eenvoudig te verwijderen	Is onderdeel APV.	Gold en geldt alle ondernemers.	
Anciënniteit	Uitgesloten in Dienstenwet.	Een dergelijk criterium zou enkel ten voordeel van huidige standplaatshouders zijn en daarmee in strijd met de Dienstenrichtlijn.	Aantal jaren ervaring met verkoop van eigen productcategorie

Sterke betrokkenheid bij de wijk/ sociale binding met de wijk	APV biedt geen basis. Een dergelijk criterium is al snel strijdig met Dienstenwet en de Dienstenrichtlijn. In de Dienstenrichtlijn is onder meer expliciet opgenomen: <i>"Ook mag een lidstaat dienstverrichters met een bijzondere nationale of lokale sociaaleconomische band geen voordeel kunnen toekennen."</i> ,	Een dergelijk criterium is (enkel) ten voordeel huidige standplaatshouders zijn (en daarmee in strijd met de Dienstenrichtlijn.)	In plan van aanpak omschrijven wat iemand voor de wijk gaat betekenen- - Kent (mensen in) de wijk - sponsoring lokale activiteiten - (mede)organiseren wijkgerichte activiteiten - kennis van de problematiek - actieve bijdrage aan de oplossing wijkspecifieke problemen (bv laaggeletterdheid, criminaliteit, armoede)
Versterken van de sociale basis	APV biedt een juridische basis voor 'volksgezondheid'. Verder lijkt dit criterium sterk op het voorgaande criterium, is al snel strijdig met Dienstenrichtlijn (zie voorgaande punt). 'Visie Versterken van de Sociale Basis', Agenda 'Utrecht voor Iedereen' stellen aansluiten bij de leefwereld van bewoners en aansluiten bij de sociale basis als leidende principes. Komt nauwkeurig om het niet strijdig te laten zijn met Dienstenrichtlijn.	Als het op toekomst betrekking heeft en generiek wordt toegepast zou het iedereen kunnen (en moeten) gelden.	Mogelijke als generiek criterium uit te werken. Ondernemer dient dan een plan in waaruit tenminste blijkt: - Kennis van de sociale, economische en culturele aspecten van de wijk - Digitaal en met pin betalen moet mogelijk zijn voor iedereen - Nederlandssprekend aanspreekpunt in de kar - Ondernemer biedt korting voor de U-pas houders - Ondernemer kent de agenda van ondernemers in de wijk en draagt daar aan bij <i>NB Ondernemersplan hier deel van laten uitmaken, uit oogpunt stabiele sociale basis in de wijk?</i>

Betrokkenheid wijk (criteria aangedragen door Asra advies)	Een dergelijk criterium is al snel strijdig met Dienstenwet en de Dienstenrichtlijn. In de Dienstenrichtlijn is onder meer expliciet opgenomen: <i>"Ook mag een lidstaat dienstverrichters met een bijzondere nationale of lokale sociaaleconomische band geen voordeel kunnen toekennen."</i> ,	Een dergelijk criterium is (enkel) ten voordeel huidige standplaatshouders zijn (en daarmee in strijd met de Dienstenrichtlijn.)	Niet objectief 1. Ervaring met werken in een vergelijkbare buurt of gemeenschap. 2. Kennis van de buurt en de bewoners. 3. Effectieve communicatie- en interpersoonlijke vaardigheden. 4. Empathisch vermogen. 5. Proactief en attent. 6. Kennis van veiligheidsproblemen en -procedures. 7. Klantgerichtheid en vermogen om problemen op te lossen.
Opstellen ondernemingsplan	APV biedt nu geen basis voor verplichtstelling ervan. RSU vindt het voor consument belangrijk in nabijheid divers aanbod voorzieningen te hebben. Sociaal beleid biedt mogelijk haakje voor stabiele sociale structuren in de wijk. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, behoeft dit daarom een aanpassing van de APV. Zou wel criterium bij selectie kunnen zijn, dan nader onderbouwen wat erin moet en wat onderscheidend is.	Zou vooral geschoolde en grotere ondernemers helpen die gewend zijn dergelijke plannen op te stellen. CVAH kan de leden ondersteuning bieden bij het opstellen van zo'n plan en geeft aan de ervaring te hebben dat elke ondernemer in staat zou moeten zijn zo'n plan op te stellen	Ondernemer schrijft plan ter onderbouwing succes op de standplaats - Ondernemingsvaardigheden - Doelen, - Marktpositie -
Duurzaamheids-eisen	APV biedt nu geen basis. Huidig algemeen vastgesteld beleid gemeente ook niet, dat is namelijk eerder stimulerend dan normerend.	Zou van de meeste huidige ondernemers maar mogelijk ook toekomstige ondernemers extra investeringen vragen. Als het op	Zonnepanelen op dak Duurzame verlichting Energiezuinige apparatuur en verlichting

	muv voldoen aan mileuzone. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, heeft dit daarom een aanpassing van de APV en zal gemeentelijk beleid in dit kader moeten worden opgesteld. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen belang ook 'bescherming van het milieu' valt	toekomst betrekking heeft en generiek wordt toegepast zou het iedereen kunnen gelden en geen onderscheid hoeven maken..	Emissieloos vervoer
Materiaal en grondstofeisen (circulariteit)	APV biedt nu geen basis, huidig beleid circulariteit ook niet, dat is muv afval namelijk eerder stimulerend dan normerend. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, heeft dit daarom een aanpassing van de APV en zal gemeentelijk beleid in dit kader moeten worden opgesteld. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen belang ook 'bescherming van het milieu' valt.	Een dergelijk criterium vergt van potentieel gegadigden mogelijk forse investeringen.	- geen single-use plastics - bakvet hergebruiken
Gezond voedsel	APV biedt basis voor gezondheid. Nota volksgezondheid benoemt de ambitie 'van gezond voedsel in gezonde leefomgeving', maar werkt die niet uit in maatregelen. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden	Als het op toekomst betrekking heeft en generiek wordt toegepast zou het iedereen kunnen gelden en geen onderscheid hoeven maken.	- XXX% aanbod van biologisch voedsel - X% Aanbod van groente en fruit

	voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen belang ook 'volksgezondheid' valt.		
Aanbieden van stages en/of leerwerk omgeving	APV biedt geen basis. Huidig algemeen vastgesteld beleid gemeente ook niet. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, behoeft dit daarom een aanpassing van de APV en zal gemeentelijk beleid in dit kader moeten worden opgesteld. Een dergelijk criterium kan mogelijk in overeenstemming zijn met de dwingende reden van algemeen belang, namelijk "doelstellingen sociaal beleid", maar dat lijkt ons juridisch zeer moeilijk te motiveren.	Als het op toekomst betrekking heeft en generiek wordt toegepast zou het iedereen kunnen gelden en geen onderscheid hoeven maken. Omdat een binding met regionale opleiders nodig is, is het indirect voordeel voor regionale ondernemers. Het worden van een leerwerkbedrijf vergt forse investeringen, zeker voor een kleine ondernemer. Ook competenties en tijd voor ondersteuning en begeleiding leerlingen zal voor kleinere ondernemers al snel veel zijn.	Ondernemer is een leerwerkbedrijf of niet.
Kwaliteit van de producten	Niet objectiveerbaar, niet nader uitgewerkt in beleid. Een dergelijk criterium lijkt ook niet in overeenstemming met de Dienstenrichtlijn.	Zal alle ondernemers gelden.	Moeilijk objectief te maken.
Erfgoed	Vindt geen juridische basis. Erfgoednota biedt geen juridische basis. APV ook niet. Bij beleidsmatige schaarse vergunningen, mag een dergelijk selectiecriterium niet worden gesteld.		

	Dat is anders bij schaarse vergunningen wegens 'natuurlijke schaarste' maar daarvan is hier geen sprake.		
Bedrijfskleding	Vindt geen juridische basis. Een dergelijk criterium lijkt niet direct in overeenstemming met de Dienstenrichtlijn, omdat deze niet direct onder een dwingende reden van algemeen belang kan worden geschaard.		Ondernemer en/of werknemers dragen bedrijfskleding op de standplaats of niet.
Bijdrage aan goede doelen	Vindt geen juridische basis. Een dergelijk criterium lijkt niet direct in overeenstemming met de Dienstenrichtlijn, omdat deze niet direct onder een dwingende reden van algemeen belang kan worden geschaard.		
Beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen	Vindt beperkte basis in beleid. Utrecht streeft naar circulaire economie in 2050 in meerdere documenten vastgelegd. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, behoeft dit daarom een aanpassing van de APV. De Dienstenrichtlijn lijkt ruimte te bieden voor een dergelijk criterium, mede omdat onder dwingende redenen van algemeen	Zal voor veel ondernemers een extra inspanning vergen. De huidige standplaatshouders zijn er eerder niet op aangesproken.	Moeilijk objectief te maken, maar op sommige punten wel, zie gezond voedsel, materiaal en grondstofeisen Paragraaf MVO in het ondernemingsplan ja of nee.

	belang ook 'bescherming van het milieu en stedelijk milieu' valt.		
Aanvullend karakter van het aanbod van de ondernemer op het winkelcentrum (link met branchering)	Het reguleren van concurrentieverhoudingen (economische ordening) is nadrukkelijk niet toegestaan op grond van de Dienstenrichtlijn. Vanuit de consument gedacht is het voorkomen van een eenzijdig aanbod echter niet wenselijk. Op grond van de Dienstenrichtlijn kan in het kader van dwingende redenen van algemeen belang, zoals 'volksgezondheid' en 'bescherming consument', wel enigszins worden gestuurd op een gevarieerd aanbod voor de consument. De vraag is echter of in een grote stad als Utrecht, deze dwingende reden van algemeen belang voldoende kan worden onderbouwd, omdat op basis van het principe "10-minutenstad" al sprake is van een gevarieerd aanbod. De mogelijkheid van dit criterium wordt met een adviesbureau daarom nader onderzocht.	Helpt economisch gezien alle ondernemers, ook die in de winkelcentra, maar dat mag geen argument zijn in Dienstenwet. De gemeente onderzoekt op welke wijze dit criterium, mede vanuit het oogpunt om te kunnen brancheren bij standplaatsen, mogelijk is.	
Op de standplaats worden streekproducten aangeboden	Dit criterium levert naar onze mening strijd op met de Dienstenrichtlijn, omdat daarmee het aanbod van producten wordt beperkt tot	Helpt (wellicht) lokale ondernemers, maar dat mag geen argument zijn in Dienstenwet	% Producten die binnen de provincie Utrecht geproduceerd wordt Producten uit de stad

	uitsluitend lokale producten. Dat is naar onze mening geen dwingende reden van algemeen belang.		
Marktanalyse toont behoefte aan te verkopen product op deze plek	De uitoefening van een dienstenactiviteiten mag op grond van de Dienstenrichtlijn niet afhankelijk zijn gesteld van een economische behoefte of marktvraag.	Legt ballast bij alle ondernemers, vooral ook de kleine. Zou branchering in de wijken wel kunnen helpen.	Er is behoefte aan producten of mate waarin er behoefte is aan product
Presenteert zich op internet	Het gaat hier om standplaatsen en daaraan te stellen criteria in het kader van een uit te geven vergunning. Wij zien geen grondslag om een dergelijke eis te stellen. Relevant is bij een standplaatsvergunning immers verkoop ter plaatse.	Legt ballast bij alle ondernemers, vooral ook de kleine.	Website ja of nee
Bezorgt aan huis	Het gaat hier om standplaatsen en daaraan te stellen criteria in het kader van een uit te geven vergunning. Wij zien geen grondslag om een dergelijke eis te stellen. Relevant is bij een standplaatsvergunning immers verkoop ter plaatse.	Legt ballast bij alle ondernemers, vooral ook de kleine.	Ja of nee Aantal dagen waarop
Ondernemer is innovatief	Vindt geen uitwerking in huidig gemeentelijk beleid. In het geval een dergelijk criterium wordt gesteld, heeft dit daarom een aanpassing van de APV en zal gemeentelijk	Legt ballast bij alle ondernemers, vraagt om (forse) investeringen en vernieuwing	Is lastig objectief te maken. Ondernemer levert plan aan waarin beschreven staat: - innovativiteit van product - innovativiteit verkoop/bakwagen

	beleid in dit kader moeten worden opgesteld. De vraag is ook op welke basis dit criterium verschil van de eerdere criteria zoals 'aanvullend karakter'.		- Energie, duurzaamheid (kan ook apart criterium zijn)
Medewerkers dragen bedrijfskleding	Bescherming van werknemers kan als een dwingende reden van algemeen belang worden beschouwd in de zin van de Dienstenrichtlijn. Het enkel dragen van bedrijfskleding is hiervoor onvoldoende. Een dergelijk criterium is daarom niet wenselijk.	Eigenaardig en al snel subjectief. Moet je gaan oordelen wat wel en niet daarvoor in aanmerking komt? Moet je niet willen.	
Leer- werkbedrijf	Wij verwijzen naar onze opmerkingen op het criterium "Aanbieden van stages en/of leerwerk omgeving."	Levert veel administratie op - is extra ballast ondernemers	

CONCEPT